

AJUNTAMENT DE CUNIT

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL

Text refós

Annex 1. INFORME AMBIENTAL. Justificació i propostes

CCRS arquitectes

Joan Maluquer, Biòleg

Novembre 2006

AJUNTAMENT DE CUNIT

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL

INFORME AMBIENTAL

CCRS arquitectes
Joan Maluquer, Biòleg

1. Introducció	3
2. Objectius de desenvolupament urbanístic sostenible	4
3. Criteris d'ocupació del sòl i localització de nous creixements.....	5
4. Criteris de protecció i foment del sòl no urbanitzable i dels seus valors naturals i paisatgístics	7
5. Criteris de minimització de riscos ambientals	11
6. Criteris d'estalvi i eficiència en el consum d'aigua	14
7. Criteris per a l'estalvi, l'eficiència i la reducció dels efectes nocius derivats del cicle energètic	15
8. Criteris per reduir el consum de residus	17

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA DE CUNIT
INFORME AMBIENTAL. Justificació i propostes

1. Introducció

El Pla d'ordenació urbanística de Cunit que es presenta a tramitació per a l'aprovació inicial revisa el Pla general vigent des de 1988, d'acord amb la legislació urbanística i sectorial vigent.

Els aspectes descriptius i de diagnosi sobre aspectes territorials i ambientals del municipi – amb certa rellevància de cara a la planificació– van ser presentats en l'Informe Ambiental, annex al document de “Criteris, objectius i solucions”, que es va lliurar l'estiu del 2004, el qual s'adjunta íntegrament. En aquesta fase s'adjunten els objectius de millora ambiental i les propostes específiques plantejades en aquest sentit, sigui per iniciativa de l'equip redactor o bé a instància del sotasignat. També s'han tingut en compte les aportacions de l'Agenda 21 de Cunit, actualment en fase de redacció, a les que hem tingut accés.

Entenem que la justificació de la bondat del conjunt de mesures amb rellevància ambiental contingudes en el Pla (per acció o omissió) queda plenament reflectida en aquest document de proposta i que, en tot cas, serà el debat ciutadà, la voluntat política del Consistori i la ponència tècnica entre el Departament de Política Territorial i Obres Públiques i el Departament de Medi Ambient els qui determinaran finalment la inclusió i l'abast de les diverses propostes plantejades.

En aquest informe distingim entre les propostes incloses en el document d'Avanç del Pla, ja sigui en l'esquema normatiu, cartografia o pressupostari, de les que no hi estan incloses, així com el grau de conformitat –en el cas de les primeres– entre l'equip redactor del Pla i l'Informe Ambiental. En aquest sentit hem diferenciat entre un nivell de conformitat Alt, Moderat, Baix i Nul.

2. Objectius de desenvolupament urbanístic sostenible

2.1 Consideracions ambientals

Des dels primers documents, previs al text per a l'aprovació inicial, es proposen mesures bàsiques per a la millora de les condicions de sostenibilitat del territori, d'acord amb la nova orientació de la Llei 2/2002, d'Urbanisme, parcialment modificada per la Llei 10/2004, així com la normativa sectorial d'aplicació (espais naturals, aigua, residus, etc.). L'elaboració en paral·lel dels treballs de planejament i l'Auditoria ambiental de Cunit, que té com a objectiu l'elaboració de l'Agenda 21, ha coadjuvat en la mateixa finalitat sostenibilista.

L'elaboració en paral·lel del planejament urbanístic i l'agenda 21 ens ha permès comptar amb valuosa informació relativa als principals indicadors ambientals, així com sobre les inquietuds de la població que ha fet arribar les seves propostes en el procés de participació. El contingut de la pròpia Agenda 21 i d'aquest document de planejament urbanístic han de constituir la base que ha de permetre la programació ambiental del municipi, que reclamarà l'atenció continuada dels responsables de l'administració però també la implicació de la població per tal d'assolir els objectius de sostenibilitat que es defineixen. Aquests objectius s'han de concretar en part mitjançant mesures de caràcter tècnic, que s'han de materialitzar en els futurs creixements, en la creació de zones verdes, la reurbanització d'àrees consolidades, la construcció de nous edificis o la rehabilitació dels antics, entre d'altres; però que en bona part, especialment pel que fa a la gestió, els principals indicadors de millora ambiental depenen dels ciutadans, que amb les seves pràctiques quotidianes i participació activa i continuada han de garantir l'assoliment dels objectius ambientals i, amb ells, la sostenibilitat.

En el present capítol es descriuen les mesures ambientals del planejament, en base als objectius definits en les fases d'anàlisi i propostes d'objectius prèvies, així com amb les propostes esbossades en la memòria ambiental de l'agenda 21. Entenem que amb la descripció i justificació de les mesures plantejades es dona compliment al requeriment

derivat de la Directiva 2001/42/CE, del Parlament Europeu i del Consell, relativa a l'avaluació dels efectes de determinats plans i programes sobre el medi ambient, encara no transposada al nostre ordenament jurídic però malgrat això plenament vigent des del juliol del 2004.

Les mesures ambientals sobre el planejament es reflecteixen sovint en els propis objectius generals del Pla, mentre en d'altres casos es concreten en actuacions determinades o localitzades en el territori, o bé en mesures previstes en les Normes urbanístiques del Pla o determinacions més pròpies de les Ordenances municipals (contingudes o no en el planejament). En alguns casos hem inclòs algunes recomanacions, en el límit del que pot proposar un Pla urbanístic, en la mesura que coadjuven en l'assoliment dels objectius ambiental i que el destinatari final i executor del Pla és el mateix consistori.

2.2 Objectius de sostenibilitat

Els objectius de sostenibilitat ambiental plantejats a l'hora d'abordar la revisió del POUM de Cunit són els següents:

1. Minimització de noves ocupacions del sòl, amb acotaments clars dels límits entre SU i SNU
2. Augmentar l'eficiència del sòl urbà, disminuint el sòl ocupat amb baixa densitat i la segona residència
3. Augmentar la mixticitat i qualitat del sòl urbà, defugint l'especialització residencial, i augmentant la proporció d'usos comercials, dotacionals i hotelers
4. Localització de les àrees de creixement atenent a la protecció dels espais de major interès natural, agrícola, paisatgístic i forestal
5. Protecció espais de més valor i preservació de la connectivitat ecològica i paisatgística entre la xarxa d'espais lliures del municipi

6. Protecció i foment de la biodiversitat i el paisatge
7. Optimització i integració de la vialitat en el paisatge
8. Minimització del risc d'incendi forestal
9. Disminuir el risc i les conseqüències negatives de les avingudes
10. Minimització del risc de contaminació marina
11. Prevenció d'altres riscos ambientals
12. Criteris d'estalvi i eficiència en el consum d'aigua
13. Reducció del consum energètic i emissions associades als nous edificis
14. Millora i foment de l'ús del transport públic i la mobilitat sostenible
15. Fomentar la correcta gestió dels residus de la construcció
16. Reduir i gestionar millor els residus municipals

D'aquests objectius podem diferenciar entre uns de caràcter més territorial, i que tenen una traducció més directa i "pròpia" pel que fa a les competències tradicionalment assignades als plans urbanístics (propostes d'ordenació, normativa urbanística, etc.) i uns altres de caire ambiental o més difícilment territorialitzables i que, en bona part, s'escapen parcial o totalment de les possibilitats de gestió del Pla (reducció producció de residus, reducció del consum d'aigua, etc.) i són més propis de l'execució i seguiment de l'Agenda 21 i/o de la implementació d'ordenances específiques municipals amb mecanismes d'actualització i seguiment.

3. Criteris d'ocupació del sòl i localització de nous creixements

Els criteris d'ocupació del sòl es basen en l'avaluació de les dinàmiques de creixement poblacional estudiades en el document de criteris i objectius, en la valoració de les necessitats reals de la població resident (encara que no censada) i la població estacional,

en la disponibilitat de sòl adient per a la seva transformació i en l'optimització del sòl urbà. El caràcter de municipi-dormitori, la preponderància de l'habitatge unifamiliar, la reduïdíssima presència d'activitats econòmiques i la insuficient dotació d'equipaments són alguns dels trets distintius del municipi. La manca de vertebració urbanística i social són algunes de les conseqüències més evidents, i alhora estretament relacionades amb els paràmetres urbanístics esmentats i el ritme de creixement exponencial del municipi en els darrers decennis.

Les noves ocupacions del territori, que en el Pla es tradueixen en sòls urbanitzables, responen a les següents situacions i criteris:

- El desenvolupament de sòls urbanitzables (classificats com a tals en el planejament anterior) que ja han iniciat tràmits o desenvolupat propostes d'ordenació. En aquest cas tenim els sectors del front de mar, Cunit sud i Càmping, que, per la seva posició, han de recolzar els objectius de requalificació i diversificació de l'activitat en el front marítim. La introducció d'usos hotelers, terciaris, comercials i d'equipaments ha de dinamitzar aquest front de platja que actualment es troba especialitzat en edificacions residencials.
- El desenvolupament d'àrees que completen teixits existents, alhora que recolzen algun element d'estructura general important, tant pel que fa al sistema viari, incorporant elements que garanteixen els accessos i les connexions internes, com per a la reserva d'espais lliures i equipaments, en proporcions suficients per ajudar a superar el gran problema de manca d'espais per a aquest usos que pateix actualment el municipi. Aquestes noves àrees han de comptar amb molt bona accessibilitat des de la xarxa territorial i local i es destinen exclusivament a usos no residencials.
- El desenvolupament d'un nou centre que prengui com a elements de referència l'estació i la relació d'aquesta amb el nucli antic. El desenvolupament del Pla de Cunit com a espai de centralitat i d'introducció d'activitats, comercials i residencials en la part més propera a l'actual nucli i a l'estació, i activitats terciàries,

empresarials i de lleure a la part més propera a les escoles. Aquesta actuació ha comportat habitatge diversificat, així com poder disposar d'un important parc urbà i sòl destinat a equipaments.

- Evitar l'afectació de sòls amb valor paisatgístic i/o ambiental, tant de caire agrícola com forestal, així com espais amb un cert pendent o deslligats de la trama urbana, incloent l'urbanisme linial entorn les principals arteries viàries que relliguen els diferents teixits urbans del municipi.

El conjunt de les actuacions d'extensió proposades relliga finalment els sectors urbans de l'E i W del municipi, tot superant un dèficit històric, a la vegada que, amb la proposta de millora de les connexions entre les diverses àrees urbanes i les urbanitzacions disperses, s'apropa en el temps els sectors situats al nord i al sud del municipi. Aquest conjunt d'actuacions ha de contribuir a la definició d'un nucli més compacte, amb un funcionament unitari i amb activitats diversificades. Aquests nous desenvolupaments són també importants per dotar de les reserves d'espais lliures en quantitat (extensió) i qualitat (conservació i integritat o no fragmentació), així com d'equipaments imprescindibles per tal de garantir aquesta millora qualitativa, pel que fa al medi ambient urbà i dels teixits urbans en general, objectius que figuren entre els principals d'aquest pla.

3.1 Minimització de noves ocupacions del sòl, amb acotaments clars dels límits entre SU i SNU

El terme de Cunit té una elevadíssima proporció de sòl urbà, que sumat al planificat supera el 50% del territori municipal. En aquest sentit, i tenint en compte la morfologia inadequada o de valor paisatgístic i/o ambiental que té la major part de l'espai lliure que resta al municipi s'opta per limitar al màxim la transformació de nou sòl rústic. Així, el petit creixement que es preveu en el Pla es basa, sobretot, en el potencial residencial de què es disposa amb el planejament vigent i la tendència a la transformació de segona en primera residència, pel que fa a l'habitatge, mentre que pel que fa als equipaments

s'admeten petites operacions en zones de vora, per tancar o complertar operacions anteriors amb un encaix deficient amb la trama urbana i/o amb el sòl rústic confrontant. Això ens porta a uns objectius de qualificació dels teixits urbans consolidats, a la limitació del creixement residencial, particularment aquell que ha de suposar una major dispersió, i a l'aposta per la millora i requalificació de les àrees centrals.

En aquest sentit l'aposta del Pla per completar els sectors ja urbanitzats o els nous previstos passa pel seu tancament amb un vial de vora, a la vegada d'accés i de pas, que permeti visualitzar clarament el límit entre el sòl urbà i el lliure o no urbanitzable.

3.2 Augmentar l'eficiència del sòl urbà, disminuint el sòl ocupat amb baixa densitat i la segona residència

Des del Pla s'opta per promoure el creixement compacte i en, relativament, alta densitat i dins de la trama urbana, tot congelant el creixement residencial de les urbanitzacions.

En aquest sentit destaquem l'ampliació i consolidació del centre urbà –fins ara microcefàlic– mitjançant la urbanització amb alta densitat dels sectors del Pla de Cunit, entorn l'estació de RENFE, un dels espais més idonis de tot el municipi i que, per motius històrics, havia restat apartat del procés urbanitzador. El conjunt d'actuacions en aquest sector central, que inclou nous eixos viaris, una extensa zona d'aparcament (Park & ride), la remodelació de l'estació de tren, equipaments diversos, el traçat de passeres o zones enjardinades de connexió mar-muntanya i també E-W, així com la canalització de la riera de Cunit, acaba de relligar els sectors urbans de l'E i W del municipi, històricament dissociats per la manera com va produir-se el procés urbanitzador. Paral·lelament, pensem que aquesta actuació millora substancialment la qualitat urbana i facilita la creació d'una identitat del municipi.

3.3 Augmentar la mixticitat i qualitat del sòl urbà, defugint l'especialització residencial, i augmentant la proporció de zones verdes i d'usos comercials, dotacionals i hotelers

Destaquem la introducció d'usos hotelers, comercials i d'equipaments en sectors nous (Pla de Cunit, Cal Santó, Miramar) i ja qualificats (Cunit Sud, Càmping i La Pedrera) per tal de diversificar el teixit urbà, augmentar l'atractiu i qualitat urbana de Cunit i augmentar els llocs de treball localitzats al municipi.

L'augment de la qualitat de la façana costanera, actualment exclusivament residencial i amb escàs atractiu i qualitat urbana, és una altra aposta important de cara a la millora de la imatge turística del municipi, mitjançant l'establiment d'establiments de restauració i comercials. El projecte de remodelació de la platja, a càrrec del Servei de Costes de Tarragona, amb la retirada dics de protecció i la construcció d'un únic espigó en l'extrem E de la platja ha d'afavorir l'eixamplament de la platja, la millora de la qualitat de la sorra i, de retruc, una major seguretat i manteniment de les instal·lacions d'accés i passeig marítim, força malmesos puntualment quan hi ha temporals.

Una altra línia de millora de la qualitat urbana passa per l'augment de les zones verdes associades als nous sectors a desenvolupar i la millora del dèficit d'espais verds i equipament en els ja existents. En aquest sentit destaquem la creació d'un gran parc urbà públic en els sectors del Pla de Cunit (aprox. 3 ha.), així com de peces de dimensions diverses en els diferents sectors urbanitzats del terme, molts dels quals tenen la qualificació de verd públic però no tenen un tractament que es correspongui amb aquesta figura. Destaquem també la creació d'una nova peça de Parc Natural que connecta els espais urbans d'equipaments esportius, Solcunit i el nou sector SUD 5 amb la muntanya de Sant Antoni, així com l'ampliació del PN de Cal Ros, a partir de cessions, que s'adapta als límits del sòl urbà en el seu marge W.

Finalment, destaquem l'espai d'oportunitat del Pla de Cunit, situat estratègicament en el centre urbà en construcció i excel·lentment comunicat en transport públic i privat, el qual

continuarà, a banda d'habitatge, un conjunt d'equipaments públics i privats que s'han de concretar en un estudi específic.

3.4 Localització de les àrees de creixement atenent a la protecció dels espais de major interès natural, agrícola, paisatgístic i forestal

En la revisió del Pla s'evita al màxim l'afectació del sòl no urbanitzable en general i, en qualsevol cas, no s'afecten espais d'interès agrícola i/o natural. Els nous espais que es transformen estan en estret contacte amb la trama urbana –la qual generalment completen–, viària o, quan s'ha d'ubicar un equipament singular (cementiri, escola) es cerquen espais degradats i/o d'escàs valor ambiental. Igualment es desestima la construcció en espais amb pendent elevat, si bé, degut a la singular orografia del terme i l'elevat valor paisatgístic de les zones de conreu de Plana central es permet ultrapassar el 20% de pendent de referència.

4. Criteris de protecció i foment del sòl no urbanitzable i dels seus valors naturals i paisatgístics

De les anàlisi de la forma del territori, dels usos del sòl i del paisatge de Cunit, continguts en els documents de "Bases de planejament" i "Criteris, objectius i solucions", es desprèn la importància de la integració en el territori de les àrees residencials de Cunit. Les anàlisi realitzades ens mostren també que aquesta voluntat d'aproximació a la natura, que ha justificat la creació d'algunes de les urbanitzacions de Cunit, ha resultat totalment contrària als objectius d'integració.

"Cunit; mar i muntanya", o "Cunit també és natura", són alguns del eslògans que ens recorden que malgrat les actuacions, no sempre prou curoses amb el territori, el paisatge de Cunit i les relacions amb el medi natural se'ns presenten com un valor d'aquesta vila, encara que no prou valoritzats.

Tant els estudis d'informació urbanística com l'agenda 21 posen èmfasi en la valoració del paisatge de front de mar, el mosaic agrícola i les àrees forestals, elements que units a les característiques topogràfiques ens permeten disfrutar de paisatges variats des de molts indrets de Cunit. Aquesta característica es veu contrarestada per la limitació de les àrees naturals, que han vist reduir-se la seva extensió de forma progressiva en els darrers decennis. Aquesta situació del medi natural minoritzat, dins d'una matriu municipal eminentment urbana, justifica, per ella mateixa, la conservació de les peces agrícoles i forestals que resten, però també planteja la necessitat de millorar les condicions d'implantació de les diverses actuacions sobre el territori, per tal de millorar-ne la integració i minimitzar l'impacte sobre el medi i el paisatge.

Així, el Pla positivitza o dona un valor concret a les diferents zones de sòl no urbanitzable, en funció dels seus usos o vocacions dominants –i, en alguns casos, potencialitats (p.ex. zones cremades en regeneració vers boscos o matollars)–, interès natural i paisatgístic i fragilitats.

El Pla planteja la necessitat d'un major rigor en l'aplicació de les normes urbanístiques, sobretot en les construccions en pendent i en aquells punts del territori en què poden produir majors impactes paisatgístics, com ara els careners.

4.1 Protecció espais de més valor i preservació de la connectivitat ecològica i paisatgística entre la xarxa d'espais lliures del municipi

Tant per la protecció d'àmbits d'alta exposició visual o des dels quals es tenen panoràmiques sobre bona part del terme, ja sigui puntuals (fites, cims) o bé recorreguts (senders o itineraris) s'ha determinat una categoria específica, més restrictiva pel que fa als usos i actuacions permeses que la forestal, *d'interès paisatgístic* (clau 13). Aquesta categoria, que afecta tots els careners significatius del terme, garanteix, a més de la protecció davant l'impacte visual, la preservació d'una bona mostra de garrigues amb margalló (comunitat vegetal d'interès comunitari), així com la continuïtat del paper de

connectors paisatgístics i ecològics (corredors de fauna), a més de recorreguts d'interès cultural i recreatiu, que juguen els careners.

Pel que fa als espais agrícoles amb alta exposició visual i/o que estructuraven recorreguts per senders o carreteres i que, a la vegada, juguen un paper de diversificació paisatgística, recreació estètica i de manteniment d'un patrimoni cultural ric i divers lligat a l'activitat i arquitectura agrícola (mosaic de conreus de secà, feixes i murets de manposteria, cabanes de pedra, etc.) s'ha determinat d'incloure'ls també en una nova categoria específica, *agrícola d'interès paisatgístic* (clau 11^a)

D'altra banda, amb la mateixa finalitat però, sobretot, per preservar el microclima especial de fons de vall (més humit i ombrívol), amb elements botànics, paisatgístics i funcions específiques (evacuació avingudes, vies de corredors biològics i de connectivitat entre diferents taques o paquets de sòls forestals, etc.) s'ha determinat d'equiparar les lleres fluvials i llur àmbit d'influència a infraestructures ambientals, de manera que s'ha de donar una protecció prou àmplia d'aquest àmbit, no només condicionada al risc davant de les avingudes.

Val a dir que els rius i rieres són les úniques infraestructures ambientals que intercomuniqueu els àmbits nord i sud del municipi i que permeten, actualment de forma precària, que no es consumi l'aïllament biològic entre els dos àmbits determinat per l'autopista C-32. A la vegada, les capçaleres fluvials, així com alguns careners, són els únics punts de contacte i connexió entre els paquets de sòl lliure situats al nord del terme de Cunit i en els municipis adjacents.

4.2 Protecció i foment de la biodiversitat i el paisatge

Regulació positiva de la totalitat del sòl no urbanitzable i exhauriment del sòl a urbanitzar

Des del Pla es qualifiquen amb figures específiques la totalitat dels espais lliures del municipi, en funció dels valors i vocacions més rellevants, així com de les seves fragilitats i potencialitats. D'aquesta manera l'esquema normatiu tradueix un tractament adient i en positiu a les diferents classes de sòl agrícola i forestal, que reflecteix una imatge-objectiu

del que es vol que siguin aquests espais en el futur, els usos compatibles i de les condicions de transformació. El grau de saturació urbanística del municipi i la inidoneïtat de transformació de nous espais, ja sigui pels valors naturals i paisatgístics a preservar, bé per les condicions topogràfiques, fa que des del Pla es doni per exhaurit el sòl susceptible d'urbanitzar. En aquest sentit no es preveu qualificar cap sector de sòl urbanitzable no delimitat (SUND) i es desaconsella vivament cap nova ocupació de sòl rústic en el futur; de manera que les noves operacions a fer es basin en plans de millora urbana o instruments similars.

Creació d'eixos cívics i recorreguts que vinculen els espais lliures i els elements del patrimoni arquitectònic i arqueològic amb els teixits urbans

La creació, en tot el municipi, d'eixos cívics o recorreguts, que busquen la vinculació dels espais lliures i els elements del patrimoni arquitectònic i arqueològic que contenen amb el nucli urbà i els accessos als equipaments, parteixen de la base d'integració dels espais urbans i els espais rurals i han de suposar una posta en valor dels elements paisatgístics tant urbans com territorials. Més enllà de la connexió física o estructural, pensem que aquests portes d'entrada i recorreguts sobre el territori haurien d'establir uns vincles emocionals entre la població i el seu medi natural, mitjançant la descoberta del medi i la seva apropiació per part d'una població encara majoritàriament desconixedora del terme, tant per qüestions socioeconòmiques i demogràfiques (ciutat-dormitori, població vinguda d'arreu en molt poc temps, sense cap vincle laboral o afectiu amb el territori) com per l'absència d'una oferta –tot just ara iniciada- prou estructurada, senyalitzada i assequible per al gran públic. Es tracta de fer realitat la màxima d'educació ambiental que diu "Només s'estima allò que es coneix" i "Només es protegeix allò que s'estima".

A la vegada, una major consciència social i la valorització general del medi rural haurien de redundar en un millor tractament, per part de la població en general, del medi natural i, especialment, de les vores urbanes i els camins que accedeixen al territori. En aquest sentit cal destacar que les mesures estrictament coercitives no resolen mai totalment, per

elles mateixes, els problemes derivats d'abocament de runa, esporga i restes diverses que, d'una manera absolutament excessiva, contaminen el medi i el paisatge cunitenc. Aquesta descurança té unes rels més profundes que esperem que es vagin resolent amb un augment del civisme i apreciació del medi; canvis en què mesures com l'arranjament i promoció dels itineraris fets per l'ajuntament poden fer-hi molt.

Catalogació elements de patrimoni natural i cultural en el SNU, més enllà dels establert en el Pla vigent i en els documents previs per a la revisió del POUM

En els treballs de revisió del Pla s'han valorat els estudis previs i la proposta d'elements del patrimoni cultural a catalogar, a la vegada que s'han inclòs elements d'interès arquitectònic, natural, cultural i paisatgístic altres que els masos en sòl no urbanitzable, com ara els murs de pedra seca, les cabanes de pedra, les agrupacions d'alzines i peus d'arbres i arbustos de dimensions rellevants, etc. Val a dir que aquest catàleg té la vocació d'ésser ampliat amb els treballs més exhaustius previstos des de l'Ajuntament, especialment pel que fa als arbres i arbustos rars i/o monumentals.

Foment de l'agricultura tradicional en els espais agrícoles d'interès paisatgístic

Per tal de preservar els valors paisatgístics que en justifiquen la qualificació urbanística, es contempla en la normativa la necessitat, si s'escau, de garantir la continuïtat de la gestió activa dels espais agrícoles de la plana central cunitenca, en sintonia amb iniciatives existents en altres indrets. Els mecanismes de gestió de possible aplicació són molt diversos, des de l'arrendament o oferta pública del dret de treballar les terres fins la cessió, contracte o, si s'escau, remuneració amb fons públics per garantir la continuïtat d'un element paisatgístic i cultural tant singular.

Foment de la gestió de conservació del bosc, mitjançant ajuts a la realització de Plans de gestió (PTGMF o PSF)

En l'Informe ambiental corresponent al document de "Criteris, objectius i solucions" ja s'esmentava la necessitat d'una gestió més activa, encarada bàsicament a la conservació, per garantir la preservació de les masses forestals de Cunit en les condicions d'estructura i

fitosanitàries adients. En aquest sentit, els riscos als quals cal fer front prioritàriament són l'excessiva densitat de pins en antigues feixes abandonades i zones de vora urbana, la homogeneïtzació de les cohorts en unes poques classes d'edat i la proliferació de l'oruga de la processionària que debilita els arbres i els posa en risc.

Fomentar la conservació de les garrigues i matollars termòfils amb margalló a la Serra de Sant Antoni, frenant i enretirant els peus morts de pi blanc

Tant en l'Informe ambiental abans esmentat com en la pròpia proposta de normativa del Pla es recull la necessitat de conservar la comunitat botànica dels matollars termòfils amb margalló, formació vegetal d'interès comunitari degradada pels incendis i la transformació del territori. A la Serra de Sant Antoni es localitza l'extensió més important d'aquesta comunitat al terme de Cunit, també cartografiada pel Departament de Medi Ambient. Tant pels valors naturals intrínsecs com pels paisatgístics (àmplies visuals sobre gairebé tot el terme, zona relativament concorreguda, etc.) aquest espai es troba protegit sota la clau 13 d'interès paisatgístic i convé evitar la proliferació de pi blanc (actualment força escàs) i enretirar els troncs morts pel darrer incendi, que degraden el paisatge i augmenten la biomassa susceptible d'iniciar un nou incendi. En aquest cas caldria emprar algun sistema manual i/o de baix impacte per fragmentar els troncs i, sempre que fos possible de fer sense provocar risc d'erosió, endur-se'ls.

Creació d'una bassa temporal per afavorir la diversitat faunística

La manca de punts d'aigua al terme de Cunit és un fet ben conegut i constatat ja en l'informe previ. Les conseqüències per al sosteniment de les comunitats faunístiques són importants, especialment per als amfibis i, en menor grau, per algunes espècies d'aus i mamífers. L'aprofitament de la bassa de laminació prevista a les terrasses fluvial situades al marge dret de la riera de Cunit, davant la zona d'equipaments esportius, pot jugar un doble paper de laminació d'avingudes i, a la vegada, d'ambient dulciaquícola temporal, que pugui enriquir la varietat d'hàbitats i paisatges del terme i acollir algunes espècies de fauna lligades temporalment als ambients aquàtics. La seva situació annexa al Parc

Natural li confereixen un valor afegit, al qual podem encara sumar-hi l'eventual funció de magatzem d'aigua útil per a l'extinció d'incendis en les zones properes.

En aquest sentit caldria només pensar en rebaixar un xic més la base de la zona de laminació, o bé només alguns punts en relació a la resta, per garantir la persistència mínima d'aigua durant una durada suficient, i impermeabilitzar-los amb materials innocus.

Soterrament de part de la xarxa de distribució elèctrica en la zona agrícola d'interès paisatgístic i pròxima al jaciment del Fondo d'en Roig

Aquesta proposta pretén eliminar l'estesa aèria entre la subestació situada sota el jaciment del Fondo d'en Roig, la zona agrícola d'interès paisatgístic i el nou sector urbanitzable SUD6, soterrant-la.

Aplicació normativa sobre prevenció de la contaminació lumínica als nous sectors a urbanitzar i utilització de làmpades de vapor de sodi o similars

Per evitar problemes de contaminació lumínica, tant en sòl urbà com, sobretot en zones properes o en contacte amb el sòl no urbanitzable, es proposa d'adoptar les recomanacions i normativa relativa a la prevenció de la contaminació lumínica, pel que fa al disseny de les noves faroles i/o a la substitució de les existents. A més, per evitar l'atracció i mort d'insectes (sobretot lepidòpters) convé usar llums de vapor de sodi o equivalents, amb baix nivell d'atracció d'insectes.

4.3 Optimització i integració de la vialitat en el paisatge

Manteniment vials actuals, entre murets de pedra i/o adaptats topografia entre el N i S del terme

Proposem el manteniment dels vials actuals d'interconnexió entre el nucli urbà de Cunit i les urbanitzacions o sectors urbans del nord del terme, respectant la vialitat adaptada a la topografia i els elements del patrimoni cultural (murets de pedra, rengleres de fruiters de secà, etc.) situats a les seves vores. Malgrat que puntualment puguin estudiar-se algunes

mesures per augmentar la seguretat del traçat (travessies, punts estrets, etc.), som partidaris de no rectificar sistemàticament els traçats per l'alteració topogràfica i pèrdua de valors patrimonials i paisatgístics. La intensitat de trànsit pensem que no justifica suficientment aquesta mesura.

Establiment d'una nova via de vora urbana, resseguint l'autopista i amb rotondes d'accés

Pensem també que el cost de la mesura i els avantatges d'accessibilitat no justifiquen prou aquesta actuació, a banda de l'impacte sobre el territori d'aquestes mesures, sobretot les dues rotondes, una situada molt a prop del jaciment ibèric del Fondo d'en Roig i l'altra, per la seva ubicació, implicaria el rebliment d'una petita subconca o fondo i banalització de tot l'espai no urbanitzable situat a l'E de la Serra de Sant Antoni, entre el límit del sòl urbà i l'autopista.

Limitació de nous vials en sòl no urbanitzable

Amb caràcter general, la normativa del Pla ja és molt limitadora sobre l'obertura de nous vials en sòl no urbanitzable. Tanmateix, és motiu d'inquietud la proposta d'un nou vial transversal que ressegueixi el límit nord del Parc Natural, en el seu contacte amb la zona agrícola i la muntanya d'en Ros. Atès que el nou vial proposat enllaça, de forma natural, amb un vial asfaltat de límit urbà fins l'E del terme, hi ha el risc evident que sigui usat com a via de trànsit o by-pass per accedir al centre urbà o sectors situats al nord de la C-31 des dels sectors situats al centre-oest del municipi (Rectorat, La Baronia, Can Nicolau) o centre-est (Solcunit, Can Molas-3, nous sectors delimitats, etc.). D'altra banda, aquest vial dona una accessibilitat a la zona agrícola d'interès paisatgístic que pot crear expectatives, a mig o llarg termini, per induir la seva transformació. A curt termini tenim el fenomen dels abocaments incontrolats de runa, esporga i voluminosos que es donen ja en bona part de l'espai qualificat de Parc Natural. Finalment, el fet que es trenqui amb la topografia natural d'aquest territori, amb petites subconques i careners en direcció N-S, implica una alteració topogràfica i un impacte ambiental per moviment de terres a considerar. Per tot plegat, en cas de tirar endavant la iniciativa, caldria que es fes amb l'amplada mínima

(màx.3m), amb ferm amb plaques de formigó (només roderes) o altra solució anàloga dissuasòria de trànsits urbans i de motos de trial o quaks, i amb un traçat sinusoidal, adaptat al relleu, evitant també els talusos i les superfícies de terraplenament. El tipus de trànsit hauria d'ésser estrictament de vianants i ciclistes (no motoritzat), a banda de la circulació dels serveis de manteniment, vigilància i extinció d'incendis. El tancament amb cadena i/o amb fitons, fóra molt recomanable, complementada per la senyalització adient.

5. Criteris de minimització de riscos ambientals

El terme de Cunit està catalogat d'alt risc d'incendi, tant per la climatologia com pel tipus de cobertes vegetals. La disposició dels teixits urbans, sovint confrontats directament amb masses forestals no gestionades i, fins i tot, amb insuficients sistemes de seguretat (autoprotecció, evacuació, etc.) és un fet.

A la vegada Cunit té també un risc alt d'inundabilitat a la seva part baixa, segons l'INUNCAT, com es va demostrar recentment a la zona del torrent de la Creueta, i també a la riera de Cunit, que deixa momentàniament incomunicat el municipi per la seva llera-carrer. D'altra banda, la insuficiència de la xarxa de recollida de pluvials fa que es creïn embassaments d'aigua en diversos indrets, sobretot al voltant de la C-31.

Entre els altres riscos dignes d'esment hi ha la contaminació marina, fruit del trencament de l'emissari submarí de la depuradora de Cunit-Cubelles, que de tota manera té una longitud insuficient, i dels aports a través de la xarxa de drenatge, que requeririen d'uns calaixos o decantadors de retenció dels residus diversos que es movilitzen en els primers minuts de l'inici d'una tempesta.

L'agenda 21 local de Cunit esmenta també el risc electromagnètic, del qual no es disposa d'estudis.

5.1 Minimització del risc d'incendi forestal

Delimitació d'un espai de servitud entorn les urbanitzacions com a perímetre de protecció davant del risc d'incendi forestal

La conservació i neteja dels àmbits que limiten les urbanitzacions, en una franja de 25 m, com marca la legislació vigent sobre mesures preventives dels incendis forestals en urbanitzacions (Decret 64/1995 i Llei 5/2003, àmpliament incomplets arreu de Catalunya), ha de venir recolzada, des del punt de vista urbanístic, pel reconeixement d'una línia de servitud, dins la qual són comptibles usos urbans i forestals de baixa densitat, entre d'altres. Lògicament, la integració paisatgística d'aquestes àrees de franja s'assoleix de forma natural pel fet de crear una interfase o gradació entre el bosc més o menys dens de pineda i el teixit urbà (construït o ajardinat), límit que actualment es presenta encara de forma sobtada en la majoria de sectors urbans voltats de matriu forestal. En aquest cas, el benefici de la seguretat és correspon amb una millora ambiental o del paisatge (creació d'un àmbit amb visibilitat o profunditat, amb baixa densitat i poc sotabosc, que afavoreix el desenvolupament de peus arboris de mida mitjana-gran, bons per refugi i nidificació d'aus i zones d'alimentació de petits mamífers i rèptils), que contrasta amb la nula gestió de les masses forestals del municipi.

D'altra banda, les línies de servitud del perímetre de protecció contra els incendis permeten visualitzar clarament el límit del sòl urbà i acotar clarament entre les principals categories del sòl.

Interconnexió de les urbanitzacions de Jardins de Cunit i Els Rosers

Cal destacar també la previsió del Pla d'obertura de vials per interconnectar les urbanitzacions dels Jardins de Cunit i els Rosers, al nord de l'autopista, fent possible la relació directa entre aquests sectors urbans i augmentant-ne notablement la seguretat davant del risc d'incendi o altra qualsevol catàstrofe que requerís l'evacuació total o parcial d'algun d'aquests sectors. A la vegada, aquests vials completen i tanquen la urbanització

dels sectors més allunyats del nucli municipal i també ajuden a clarificar els límits amb el sòl no urbanitzable.

Completament i revisió sistemes d'hidrants al voltant d'urbanitzacions i eixos viaris en SNU

Cal completar l'estesa d'hidrants resseguint els eixos viaris asfaltats i camins principals, així com zones de vora urbana confrontants amb zones forestals. El manteniment i revisió periòdics són també necessaris per garantir el correcte funcionament en cas d'incendi.

Aclarides de pinedes joves i neteja de residus com a mesures de prevenció d'incendis

La presència de feixes agrícoles abandonades, amb una elevadíssima densitat de pinetons i sovint confrontades amb sectors urbans, confereixen un alt risc d'incendi a aquests àmbits. D'altra banda, tant en aquests boscos en regeneració com en altres zones forestals periurbanes o senzillament situades prop de qualsevol accés apte per a un vehicle-furgoneta hi trobem –amb una elevadíssima freqüència – tot tipus de residus abandonats, d'origen domiciliari (runa d'obra menuda, esporga, voluminosos, etc.). Tant per la salut sanitària i ecològica del bosc com pel tema de prevenció d'incendis, convé fer neteges de residus i aclarides generoses d'aquests àmbits, més enllà dels perímetres de protecció d'urbanitzacions que marca la legislació. Per contra, és contraproduent eliminar el matollar autòcton, tant pel seu valor ecològic com perquè acumula molta menys biomassa i ajuda a fixar el sòl, a la vegada que limita la recolonització del terreny pels pins, altament inflamables, al fer ombra sobre el sòl.

5.2 Disminuir el risc i les conseqüències negatives de les avingudes

Delimitació de l'espai de servitud amb restricció estricta d'usos entorn les lleres

En aquest sentit, s'han fixat per normativa unes franges generoses de protecció hidrològiques o d'infraestructures que tenen per objecte protegir l'entorn de les lleres de qualsevol ocupació i a la viceversa. Secundàriament aquestes servituds de protecció

garanteixen les funcions ambientals i de connectivitat faunística al voltant dels eixos fluvials.

Reserva zona de laminació d'avingudes a la riera de Cunit

Aquesta proposta, que arrenca ja dels estudis previs a la modificació del POUM de Cunit, pensem que és força encertada i l'Avanç del Pla ja fa la reserva pertinent del terreny, el qual caldrà adequar-lo i fer un buidat de terres per rebaixar la terrassa fluvial i nivellar-la amb la riera.

Canalització tram urbà riera de Cunit amb seguretat per a vehicles i vianants

El tram final de la riera de Cunit, entre la C-31 i el mar té una mala inserció urbana, tant pel trencament topogràfic amb el carrer de la Font (que simultàniament fa de carrer i riera) com pel fet que queda tallat en el decurs d'episodis tempestuosos. Així, el que hauria d'ésser un eix neuràlgic urbà esdevé un "darrere" paradoxalment en posició central. Complint amb un desig ja expressat en documents previs, la revisió del Pla recull la proposta de canalització i urbanització d'aquest tram de la riera que esdevé una peça indefugible dins de l'operació de remodelació del nou centre urbà de Cunit.

Ampliació de la xarxa de recollida de pluvials en els principals eixos de baixada d'aigua dels sectors urbans del municipi

A Cunit, la xarxa de recollida de pluvials és clarament insuficient, sobretot en els sectors urbans situats al nord de la C-31. Aquest fet fa que bona part de les aigües d'escolament llisquin sobre l'asfalt i, en cas de pluges fortes, no puguin ser engolides pels sumidors i s'acumulin provocant la inundació de petits sectors urbans, rotondes, etc., sobretot al voltant de la carretera de Barcelona. Per minimitzar aquest problema, des del Pla s'ha proposat l'establiment gradual d'una xarxa de recollida de pluvials que recorri els principals eixos dels sectors urbans actuals i previstos, tot recollint i canalitzant subterràniament aquestes aigües, fins connectar-se amb els trams existents, per sota de la C-31

L'anàlisi dels serveis de clavegueram ens mostra que l'estructura actual permet actuacions sectorials que es poden convertir en unitats d'urbanització i millora, com a base del programa descrit anteriorment. Aquest programa ha d'iniciar-se preferentment per aquells àmbits que en l'actualitat recullen una conca de drenatge més important i també majors quantitats d'aigües pluvials.

5.3 Minimització del risc de contaminació marina

Control i eventual substitució emissari submari depuradora

A la vista dels problemes de trencament experimentats per aquest emissari, així com pel fet que no compleix la longitud i, probablement, tampoc altres dels estàndard de la legislació vigent, convindria plantejar-ne la substitució. La revalorització de la façana marítima i del recurs platja de Cunit està associat directament a la qualitat de l'aigua i la sorra.

Millora sistemes retenció de sòlids i aigües brutes durant els primers minuts de tempesta

L'altra font terrestre d'aport de brutícia al mar prové del rentat dels carrers i zones periurbanes per part dels escolaments de pluja i les rieres que els drenen. Per frenar aquesta contaminació proposem la creació i/o reforç de dipòsits de decantació, que permetin la retenció de sòlids i materials flotants i, a poder ser, també de greixos, restes d'hidrocarburs i altres productes insolubles contaminants; en aquest sentit hi ha iniciatives en diversos ajuntaments turístics costaners de creació de dipòsits de decantació que retenen la totalitat de l'aigua caiguda en els 5-10 primers minuts, la qual aporta més del 90% d'aquest tipus de residus.

5.4 Prevenció d'altres riscos ambientals

Estudi i determinació de franges de protecció entorn de determinats punts generadors de risc electromagnètic

A proposta de l'Agenda 21 de Cunit, recomanem d'emprendre els estudis pertinents per estudiar l'abast i intensitat dels diferents punts potencialment generadors de radiació electromagnètica del municipi i l'eventual establiment de franges de protecció en funció del risc detectat o potencial.

6. Criteris d'estalvi i eficiència en el consum d'aigua

El municipi de Cunit depèn de les aigües del transvassament de l'Ebre per a l'abastament. Els pous declarats dins del municipi, una vintena –tot i que podrien ser força superiors en la realitat–, es considera que tenen una contribució poc rellevant sobre el volum total d'aigua consumida al municipi. D'altra banda, el municipi disposa d'un conjunt de mines públiques que no s'utilitzen i que els serveis tècnics municipals apunten al seu possible aprofitament pel reg de parcs i jardins públics. Finalment, el municipi es creuat pel mig per una important mina d'aigua que va de Santa Oliva a Vilanova i la Geltrú, sense que pugui aprofitar-se part dels cabals per part del municipi cunitenc.

L'estructura del consum d'aigua per sectors dona un domini absolut dels usos domèstics i residencials, amb vora el 97% dels consums enregistrats (per un 1,8% de consum municipal i un 1,2% de comercial), de manera que és ací on pensem que cal incidir més en les polítiques d'estalvi.

El consum equivalent d'aigua dels cunitencs s'estima en uns 250 litres/persona i dia, valor que dobla la mitjana catalana i que s'explica per la tipologia residencial del municipi (amb força piscines i petits jardins) i el caràcter turístic de sol i platja, amb fortes oscil·lacions estacionals en els efectius poblacionals. Tenint en compte les característiques del municipi, el consum d'aigua no és tant excessiu però convé de no augmentar-lo per la incertesa del proveïment futur.

La pèrdua de qualitat de l'aigua de l'Ebre, i la previsió d'augment de la demanda pel fort creixement demogràfic del camp de Tarragona, pot posar en risc el proveïment futur, més

si la demanda segueix incrementant-se per l'augment demogràfic i/o del consum unitari per habitant.

Reducció pèrdues xarxa distribució (estalvi 20-30% potencial)

La primera mesura d'estalvi ha de recaure en reduir les pèrdues en la xarxa de distribució, que estimem entre el 20 i el 30% de l'aigua suministrada, a partir de la diferència entre l'aigua facturada pel consorci del transvassament de l'Ebre i les facturacions dels comptadors del municipi de Cunit en els darrers anys (vegeu *Informe Ambiental, Criteris Objectius i Solucions*).

Estudi previ i aprofitaments/recuperació mines d'aigua municipals

Una altra mesura prioritària hauria de basar-se en l'avaluació dels recursos que poden obtenir-se a partir de les mines d'aigua municipals –sense tensionar-los excessivament– i recuperar-los per al reg dels parcs i jardins públics, o bé per abastir hidrants en zones perifèriques a urbanitzacions i/o carreteres.

Promulgació d'una ordenança municipal sobre estalvi d'aigua als habitatges i construccions de nova planta o reformats

Pel que fa a l'estalvi d'aigua en habitatges, comerços i dependències municipals, suggerim la redacció d'una ordenança específica¹, per a les noves promocions i reforma d'habitatges que obligui a la instal·lació de sistemes d'estalvi d'aigua basats en sistemes d'airejadors-difusor a les aixetes i dutxes, així com vàters amb cisterna reduïda (6-8l) amb sistema de doble descàrrega. Aquests sistemes, que poden arribar a reduir en prop d'un 50% el consum domèstic d'aigua, s'han implementat en diverses localitats catalanes. En els habitatges unifamiliars o plurifamiliars amb jardí –de nova planta– podria també imposar-se la construcció de pous de recollida d'aigües pluvials per al reg, totalment imprescindibles si es volen plantar gespes i altra vegetació altament consumidora d'aigua.

¹ Vegeu, per exemple, la desenvolupada per l'Ajuntament de Sant Cugat.

L'adopció de mesures de progressivitat fiscal addicional, que premiïn l'estalvi i penalitzin el consum excessiu, pensem que són també imprescindibles per reforçar i garantir un cert èxit de la nova cultura de l'aigua.

Mesures com ara l'aprofitament d'aigües grises de dutxes i rentamans, incloses en l'Annex de les Normes Urbanístiques, poden ser útils en edificis plurifamiliars d'una certa entitat, si bé requereixen d'un sistema de doble circuit, dipòsits de decantació i d'un manteniment que cal tenir en compte.

Enjardinament nous espais verds del municipi amb espècies autòctones i/o poc consumidores d'aigua

A Cunit, tal i com posa de manifest l'Informe Ambiental previ i l'Agenda 21, no s'ha estat prou curós en la tria de les espècies vegetals per l'enjardinament públic, tant pel que fa a la seva procedència exòtica i possibilitats d'aclimatació com pel que fa als requeriments hídrics. En aquest sentit considerem imprescindible un canvi d'orientació que, per ex. via ordenança, obligui a la plantació amb espècies poc consumidores d'aigua i preferentment autòctones o ben aclimatades a les nostres contrades mediterrànies (per ex. oliveres, garrofers, alzines, etc.), defugint les gespes i afavorint rocalles amb arbustos xeròfits i plantes crasses o suculentes. Cal tenir sempre present d'evitar la utilització d'espècies exòtiques que es comporten com invasores, com ara l'ailant i la robínia o falsa acàcia, entre els arbres, i la unglà de gat (*Carpobrotus* sp.), entre els arbusts.

7. Criteris per a l'estalvi, l'eficiència i la reducció dels efectes nocius derivats del cicle energètic

Els objectius del Pla són l'estalvi en el consum energètic amb fonts no renovables i la reducció de les emissions de CO₂ derivades del consum domèstic i dels edificis públics i equipaments, així com del trànsit.

Les característiques climatològiques de Cunit i la demanda, amb un fort component estacional, d'energia fan que aquest municipi sigui especialment adequat per a l'aprofitament de l'energia solar. D'altra banda, segons l'Agenda 21, la població es mostra força motivada per a l'aprofitament de l'energia solar, amb el corresponent estalvi energètic que això comportaria.

L'ordenança annexa a les Normes urbanístiques contempla l'obligatorietat d'instal·lacions d'energia solar en els edificis d'ús públic i d'ús privat, que s'anirà integrant progressivament a les ordenances municipals.

El municipi de Cunit no compta amb estacions de mesura de la contaminació atmosfèrica, ni es disposa de suficient informació per a la realització d'una avaluació de les emissions. Pel que fa a l'estació de Cubelles, no es registren nivells d'emissió per sobre dels nivells permesos, malgrat la percepció negativa de part dels residents de Cunit, basada en episodis puntuals de contaminació procedents de la Central Tèrmica de Foix o la depuradora de Cubelles.

El fet que Cunit no compti amb instal·lacions industrials contaminants, situa el trànsit com el principal contaminant atmosfèric del municipi, com també ho serà a nivell de soroll. La promoció directa o indirecta del transport públic, malgrat les limitacions tècniques i pressupostàries, són una prioritat del Pla.

La qualitat de l'atmosfera, és un dels principals valors de Cunit, conjuntament amb el seu clima i temperatura, per tant la preservació d'un alta qualitat dels paràmetres atmosfèrics repercuteix en la percepció de valors positius per part de la població i en l'atracció turística del municipi.

Complementàriament a les desitjables mesures destinades a disminuir el trànsit a través de l'avinguda de Barcelona el pla estableix condicions per a la disminució de la circulació interna, entre aquestes mesures, comptem amb la previsió d'una xarxa de transport públic més eficient, la reurbanització del nucli antic i la previsió d'aparcaments públics en posicions centrals poden invertir l'actual especialització per al trànsit rodat de carrers que mostren escasses aptituds per aquesta funció i alliberar la riera de Cunit com a espai de circulació per transformar-lo en un espai públic de referència.

7.1 Reducció del consum energètic i emissions associades als nous edificis

Construcció de noves promocions d'habitatges i altres edificis públics i privats seguint standards d'eficiència i estalvi energètic (climatització passiva)

Frec a frec amb el transport, l'habitatge i l'edificació en general representen la primera font de consum d'energia a Catalunya i els països més desenvolupats. La necessitat de millorar els standards d'aïllament i d'eficiència i estalvi energètic mitjançant tècniques de climatització passiva (orientació espacial i ús de materials i disseny d'espais interiors i exteriors adient) -o sense consum energètic i emissions de CO2 i altres gasos (HCFC i altres) associades- esdevé imprescindible si volem complir amb el protocol de Kyoto.

El Pla d'ordenació incorpora en el seu annex ordenances per millorar la qualitat interior dels edificis, que preveuen l'ús de materials ambientalment eficients i que haurien d'incorporar, de forma prioritària, tots aquests aspectes lligats a la sostenibilitat.

Promulgar una ordenança municipal sobre l'obligatorietat d'instalar panells solars en els edificis públics i privats

Les característiques climatològiques de Cunit i la demanda, amb un fort component estacional, d'energia fan que aquest municipi sigui especialment adequat per a l'aprofitament de l'energia solar. D'altra banda, segons l'Agenda 21, la població es mostra força motivada per a l'aprofitament de l'energia solar, amb el corresponent estalvi energètic que això comportaria. El baix cost relatiu i el ràpid període d'amortització fan

que les plaques solars per aigua calenta sanitària (ACS) siguin les més emprades en les diferents ordenances solars que s'han fet a Catalunya. En el cas de Cunit, amb un alt índex de població estival associada a un consum elevat d'aigua sanitària, aquesta elecció esdevé especialment encertada.

L'ordenança annexa a les Normes urbanístiques contempla l'obligatorietat d'instal·lacions d'energia solar en els edificis d'ús públic i d'ús privat, que s'anirà integrant progressivament a les ordenances municipals.

7.2 Millora i foment de l'ús del transport públic i la mobilitat sostenible

Construcció d'una nova estació i creació d'una zona de Park & ride al costat de l'estació de Renfe

La millora de l'estació de tren, actualment un baixador, i la creació d'una extensa zona d'aparcament al seu voltant estan íntimament lligades a la millora de la qualitat de la urbanització del centre urbà, té per objecte facilitar l'ús del tren en els desplaçaments interurbans, sobretot per als residents en els sectors del municipi més allunyats de l'estació de Renfe. El foment de l'ús del tren també s'afavoreix amb l'arribada de diferents línies d'autobusos que tenen el seu origen o destí proper a l'estació.

Augment de les línies de transport públic i dels àmbits municipals servits

El transport col·lectiu, amb 4 itineraris en el moment actual, només un dels quals amb un recorregut circular o complet pel municipi, i un nivell d'utilització força escàs, tret de la població escolar, cal millorar-lo. La previsió de Cunit d'assolir uns efectius poblacionals entorn els 20.000 habitants, la consolidació d'una ciutat estructurada entorn un centre cohesiu i les exigències ambientals fan que calgui replantejar-se quantitativa i qualitativament el transport públic. Des del Pla es proposen tres línies o itineraris, que cobreixen la pràctica totalitat del municipi, amb especial èmfasi sobre els sectors més apartats del centre i amb una distància entre parades. A la vegada, els diferents circuits es creuen en punts neuràlgics del municipi per reforçar la seva comunicació amb el centre

urbà. Cal, ara, el repte més difícil: donar la periodicitat suficient perquè augmenti l'ús de l'autobús sense que la taxa d'ocupació caigui per sota d'un nivell mínim de rendibilitat econòmica i ecològica (per sota dels 10 passatgers/viatge el consum energètic equivalent supera el del vehicle particular). La utilització de mini-busos, més idonis pel seu consum energètic i tipus de trajectes a cobrir, fora una solució a pensar.

Utilitzem les cames i la bici

El foment de la mobilitat sostenible s'ha d'entendre ací afavorida indirectament per la millora urbana, especialment la permeabilitat entre els dos costats de la via del tren i diferents sectors de l'E i W del municipi, mitjançant l'obertura de carrers i zones verdes i de vianants amb un component longitudinal que afavoreix la circulació a peu i en bici (sobretot entorn el nou centre urbà). L'amplada de la majoria del viari, la seva estructuració i la distribució de la població en baixa densitat no facilita massa l'establiment de carrils segregats per a la bicicleta. En tot cas, el nivell de trànsit permet que la bicicleta pugui utilitzar-se en la majoria de les vies urbanes sense risc, excepte –potser- les vies que comuniquen diferents sectors urbans discontinus i la carretera de Barcelona. En aquests i d'altres casos, caldria valorar el possible establiment de carrils-bici, que podrien després estendre's progressivament vers algunes vies més centrals, sempre que hi hagi una demanda social mínima.

Paral·lelament a les mesures tècniques, suggerim l'adopció d'una campanya municipal per promoure hàbits saludables d'exercici físic, mitjançant iniciatives com ara el còmput del temps esmerçat i les pulsacions cardíaques abans i després de fer diferents recorreguts habituals o rutinaris a peu, per tal d'estimular la marxa a peu² basada en l'auto-superació. Una altra mesura de recolzament, en aquest cas de la bicicleta, fóra instal·lar aparcaments en les zones centrals i properes als centres escolars i equipaments del municipi.

8. Criteris per reduir el consum de residus

Les principals fonts de producció de residus a Cunit són la brossa municipal domiciliària i els residus de la construcció. Pel que fa a la brossa domiciliària, a Cunit hi ha pendent la recollida selectiva de la matèria orgànica i la millora en la recollida i gestió de l'esporga, factors claus per minimitzar el pes de la bossa de brossa i possibilitar un millor triatge i valoració de la resta de fraccions inorgàniques.

Pel que fa als residus de la construcció, cal distingir entre els que es generen per la construcció d'edificis, d'una banda, i la runa resultant de les petites reformes interiors (vàters, cuines, etc.), dutes a terme fonamentalment per treballadors autònoms. Aquest segon col·lectiu és el responsable de que trobem escampats per tot el territori cunitenc sacs de runa i residus voluminosos de tota mena. Les deixalleries, al tenir un cost per als professionals i uns topalls màxims pels particulars no resolen aquesta manca de civisme. D'altra banda, el cost de recollida i neteja dels terrenys forestals afectats per aquesta mena d'abocament és molt elevat.

8.1 Fomentar la correcta gestió dels residus de la construcció

Incentivar l'ús de la deixalleria municipal per recepcionar la runa d'obra menuda, tan estesa arreu del SNU i costosa de gestionar, amb mesures com reducció de les taxes o la gratuïtat temporal del servei

Amb aquesta mesura s'aconseguiria acostumar els autònoms locals a usar les instal·lacions de la deixalleria i, posteriorment, si es jutgés necessari, imposar unes taxes progressives que, acompanyades de les mesures de control pertinents (inspeccions, demanda dels comprovants pels transports de runa a abocador, etc.), dissuadís de cometre irregularitats. Cal valorar que el cost de la recollida de la runa dels nombrosos

² Seguint, per ex. models com ara al walk-test, desenvolupat a Escandinàvia i assajat per l'Institut Municipal d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona.

punts d'abocament del municipi pels serveis municipals segurament resulta força més car que no aquest sistema.

Promulgació d'una ordenança municipal que orienti o fixi uns standards mínims de gestió ambiental en l'execució de treballs de la construcció, d'obra nova o reforma, en relació a la minimització i gestió de residus

El pla d'ordenació incorpora en el seu annex ordenances per reduir i gestionar millor els residus de la construcció. En aquest sentit poden recollir-se també experiències i suggeriments com els continguts en el manual de *Gestió ambiental en l'execució d'obres* (Manuais d'ecogestió, 7, Departament de Medi Ambient, 2002)

8.2 Reduir i gestionar millor els residus municipals

Fixar-se objectius periòdics d'augment en la recuperació de residus i destinar recursos a les campanyes de sensibilització per a la minimització i foment de l'ús adient dels sistemes de gestió dels residus municipals (contenidors, deixalleria, etc.)

Per tal d'acostar les taxes de recollida selectiva de residus (un 10,5% el 2003) a la mitjana catalana (19,8%), ambdues prou baixes (pensem que només una part de la recollida selectiva s'acaba valoritzant), caldria fixar-se objectius per tal d'augmentar la recuperació de les diferents fraccions residuals. Com a prioritat caldria insistir en les fraccions més fàcilment valoritzables (vidre, cartró i paper, metalls) i/o amb més problemàtica ambiental (plàstics, residus especials, etc.).

Implantar la recollida selectiva de la matèria orgànica domiciliària i els residus de poda i compostar-los "in situ"

De les recollides selectives, el 46,9% correspon a l'esporga, que actualment no es valoritza i es du a abocador. D'altra banda, també està pendent la recollida selectiva de matèria orgànica, que podria aprofitar aquest alt nivell de producció d'esporga per fer compostatge i minimitzar així tant els costos i despesa energètica de transport com les taxes d'abocament. La reserva d'un espai pel Pla, al nord de l'autopista i al costat de la

urbanització dels Jardins, per gestionar els residus de poda, el qual és fàcilment ampliable, sembla una solució idònia.

QUADRE-RESUM : Objectius i actuacions proposades de millora ambiental en relació a la revisió del POUM		
Objectius	Propostes	Inclusió en el Pla / Conformitat Inf.Ambiental-Pla
 criteris d'ocupació del sòl i localització de nous creixements		
1. Minimització de noves ocupacions del sòl, amb acotaments clars dels límits entre SU i SNU	Limitar creixement urbà, especialment residencial, en zones ja qualificades i/o estratègiques cara a recolzar operacions de reestructuració urbana	Sí / Moderada-alta
1. Minimització de noves ocupacions del sòl, amb acotaments clars dels límits entre SU i SNU	Noves ocupacions en zones de vora en clau de reestructuració interna i/o completament o tancament d'operacions anteriors	Sí / Moderada
1. Minimització de noves ocupacions del sòl, amb acotaments clars dels límits entre SU i SNU	Millora del tancament viari dels sectors urbans i nous creixements planejats	Sí / Moderada
2. Augmentar l'eficiència del sòl urbà, disminuint el sòl ocupat amb baixa densitat i la segona residència	Creixements compactes i en alta densitat. Congelació del creixement d'urbanitzacions inconnexes amb el nucli urbà	Sí / Moderada-alta
2. Augmentar l'eficiència del sòl urbà, disminuint el sòl ocupat amb baixa densitat i la segona residència	Consolidació d'un nou centre urbà, amb habitatge plurifamiliar i estratègicament comunicat amb transport públic i privat	Sí / Moderada-alta
3. Augmentar la mixticitat i qualitat del sòl urbà, defugint l'especialització residencial, i augmentant la proporció d'usos comercials, dotacionals i hotelers	Introducció d'usos hotelers, comercials i d'equipaments en sectors nous (Pla de Cunit, Cal Santó, Miramar) i ja qualificats (Cunit Sud, Càmping i La Pedrera)	Sí / Moderada-alta
3. Augmentar la mixticitat i qualitat del sòl urbà, defugint l'especialització residencial, i augmentant la proporció d'usos comercials, dotacionals i hotelers	Augment de la qualitat de la façana costanera, tant pel que fa a la qualitat de la platja com als establiments de restauració i comercials	Sí / Alta
3. Augmentar la mixticitat i qualitat del sòl urbà, defugint l'especialització residencial, i augmentant la proporció d'usos comercials, dotacionals i hotelers	Augment de les zones verdes associades als nous sectors a desenvolupar i millora del dèficit d'espais verds i equipament en els ja existents	Sí / Alta
4. Localització de les àrees de creixement atenent a la protecció dels espais de major interès natural, agrícola i forestal i d'elements paisatgístics de major rellevància.	Evitar l'afectació de sòls amb valor paisatgístic o ambiental rellevant, tant agrícoles com forestals, així com espais amb un cert pendent i/o deslligats de la trama urbana	Sí / Alta
 criteris de protecció i foment del sòl no urbanitzable i dels seus valors naturals, culturals i paisatgístics		
5. Protecció dels espais de més valor i preservació de la connectivitat ecològica i paisatgística entre la xarxa d'espais lliures del municipi i territoris veïns	Regulació específica de protecció dels sòls estratègics per a la connectivitat ecològica (careners i fons de vall)	Sí / Alta
5. Protecció dels espais de més valor i preservació de la connectivitat ecològica i paisatgística entre la xarxa d'espais lliures del municipi i territoris veïns	Regulació específica protecció zones per a la connectivitat paisatgística (careners, zona agrícola central)	Sí / Alta
6. Protecció i foment de la biodiversitat i el paisatge	Regulació positiva de la totalitat del sòl no urbanitzable i exhauriment del sòl a transformar (no delimitació SUND)	Sí / Alta
6. Protecció i foment de la biodiversitat i el paisatge	Creació d'eixos cívics i recorreguts que vinculen el nucli urbà amb els espais lliures i els elements del patrimoni arquitectònic i arqueològic, tot contribuint a la seva valorització	Sí / Alta

6. Protecció i foment de la biodiversitat i el paisatge	Catalogació elements de patrimoni natural i cultural en el SNU, més enllà dels establert en el Pla vigent i en els documents previs per a la revisió del POUM	Sí / Alta
6. Protecció i foment de la biodiversitat i el paisatge	Foment de l'agricultura tradicional en els espais agrícoles d'interès paisatgístic	Sí / Alta
6. Protecció i foment de la biodiversitat i el paisatge	Foment de la gestió de conservació del bosc, mitjançant ajuts a la realització de Plans de gestió (PTGME o PSF)	No*
6. Protecció i foment de la biodiversitat i el paisatge	Fomentar la conservació de les garrigues i matollars termòfils amb margalló a la Serra de Sant Antoni, frenant i enretirant els peus morts de pi blanc	No*
6. Protecció i foment de la biodiversitat i el paisatge	Creació d'una bassa temporal per afavorir la diversitat faunística	No*
6. Protecció i foment de la biodiversitat i el paisatge	Soterrament de part de la xarxa de distribució elèctrica en la zona agrícola d'interès paisatgístic i pròxima al jaciment del Fondo d'en Roig	Sí / Alta
6. Protecció i foment de la biodiversitat i el paisatge	Aplicació normativa sobre prevenció de la contaminació lumínica als nous sectors a urbanitzar i utilització de làmpades de vapor de sodi o similars	No*
7. Optimització i integració de la vialitat en el paisatge	Manteniment vials actuals, entre murets de pedra i/o adaptats topografia entre el N i S del terme	Sí / Baixa
7. Optimització i integració de la vialitat en el paisatge	Establiment d'una nova via de vora urbana resseguint l'autopista i amb rotondes d'accés	Sí / Baixa
7. Optimització i integració de la vialitat en el paisatge	Limitació de nous vials en sòl no urbanitzable	Sí / Baixa
Criteris de minimització de riscos ambientals		
8. Minimització del risc d'incendi forestal	Delimitació d'un espai de servitud entorn les urbanitzacions com a perímetre de protecció davant dels incendis forestals	Sí / Alta
8. Minimització del risc d'incendi forestal	Interconnexió urbanitzacions de Jardins de Cunit i Els Rosers i nou vial segregat accés a la xarxa viària intramunicipal	Sí / Moderada
8. Minimització del risc d'incendi forestal	Completament i revisió sistemes d'hidrants al voltant de les urbanitzacions i eixos viaris en SNU	No*
8. Minimització del risc d'incendi forestal	Aclarides de pinedes joves i neteja de residus com a mesures de prevenció d'incendis	No*
9. Disminuir el risc i les conseqüències negatives de les avingudes	Delimitació espai de servitud amb restricció estricta d'usos entorn les lleres	Sí / Alta
9. Disminuir el risc i les conseqüències negatives de les avingudes	Reserva zona de laminació d'avingudes a la riera de Cunit	Sí / Alta
9. Disminuir el risc i les conseqüències negatives de les avingudes	Canalització tram urbà riera de Cunit amb seguretat per a vehicles i vianants	Sí / Alta
9. Disminuir el risc i les conseqüències negatives de les avingudes	Ampliació de la xarxa de recollida de pluvials en els principals eixos de baixada d'aigua dels sectors urbans del municipi	Sí / Alta
10. Minimització del risc de contaminació marina	Control i eventual substitució emissari submari depuradora	No*
10. Minimització del risc de contaminació marina	Millora sistemes retenció de sòlids i aigües brutes durant els primers minuts de tempesta	No*

11. Prevenció d'altres riscos ambientals (electromagnetisme)	Estudi i determinació de franges de protecció entorn de determinats punts generadors de risc electromagnètic	No*
Criteris d'estalvi i eficiència en el consum d'aigua		
12. Reducció del consum d'aigua, en general i particularment en les àrees de nou creixement	Reducció pèrdues xarxa distribució (estalvi 20-30% potencial)	No*
12. Reducció del consum d'aigua, en general i particularment en les àrees de nou creixement	Estudi previ i aprofitaments/recuperació mines d'aigua municipals	No*
12. Reducció del consum d'aigua, en general i particularment en les àrees de nou creixement	Promulgació ordenança municipal sobre estalvi d'aigua als habitatges i construccions de nova planta o reformats	Sí / Alta
12. Reducció del consum d'aigua, en general i particularment en les àrees de nou creixement	Enjardinament nous espais verds del municipi amb espècies autòctones i/o poc consumidoras d'aigua	No*
Criteris per a l'estalvi, l'eficiència i la reducció dels efectes nocius derivats del cycle energètic		
13. Reducció del consum energètic i de les emissions associades als nous edificis	Construcció noves promocions d'habitatges i altres edificis públics i privats seguint standards d'eficiència i estalvi energètic (climatització passiva)	Sí / Alta
13. Reducció del consum energètic i de les emissions associades als nous edificis	Promulgar una ordenança municipal sobre obligatorietat d'instalar panells solars en els edificis públics i privats	Sí / Alta
14. Millora i foment del transport públic i la mobilitat sostenible	Construcció d'una nova estació i creació d'una zona de Park & ride al costat de l'estació de Renfe	Sí / Alta
14. Millora i foment del transport públic i la mobilitat sostenible	Augment de les línies de transport públic i àmbits municipals servits	Sí / Alta
14. Millora i foment del transport públic i la mobilitat sostenible	Utilitzem les cames i la bicicleta	No*
Criteris per reduir el consum de residus		
15. Fomentar la correcta gestió dels residus de la construcció	Incentivar l'ús de la deixalleria municipal per recepcionar la runa d'obra menuda, tan estesa arreu del SNU i costosa de gestionar, amb mesures com la gratuïtat temporal del servei	No*
15. Fomentar la correcta gestió dels residus de la construcció	Promulgació d'una ordenança municipal que orienti o fixi uns standards mínims de gestió ambiental en l'execució de treball de la construcció, d'obra nova o reforma, en relació a la minimització i gestió de residus	Sí / Alta
16. Reduir i gestionar millor els residus municipals	Fixar-se objectius periòdics d'augment en la recuperació de residus i destinar recursos a les campanyes de sensibilització per a la minimització i foment de l'ús adient dels sistemes de gestió dels residus municipals (contenidors, deixalleria etc.)	No*
16. Reduir i gestionar millor els residus municipals	Implantar la recollida selectiva de la matèria orgànica domiciliària i els residus de poda i compostar-los "in situ"	No*

* Els aspectes marcats amb asterisc fan referència a propostes, sobretot, de gestió, o bé més pròpies de regulació mitjançant ordenances.